

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

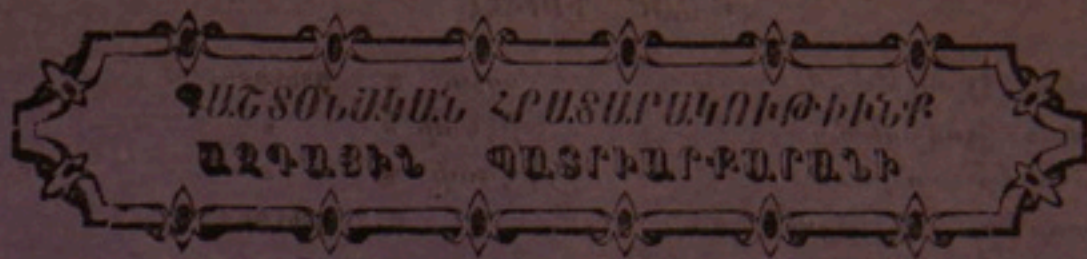
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

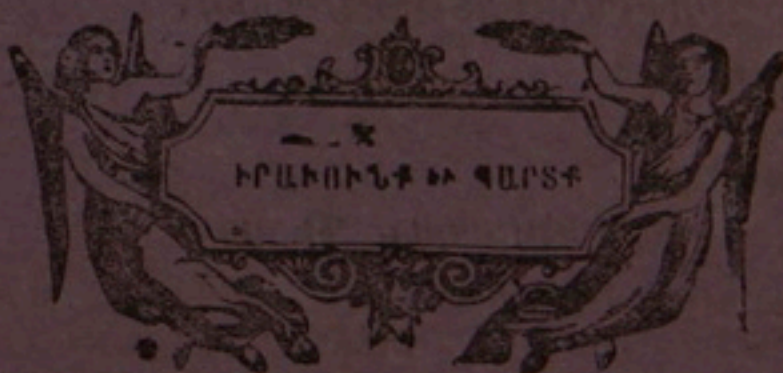
ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻ

ԱՂԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՅՈՒՄ 1877 ԱՄԻՆ

ՆԻՍՏ ԺԲ,

16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1877

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԻԲԱՌԵԼԵԱՆ

1877

ՄԱՅՐ ԳԻՒԱՆ

Ստեփան Արղանեան	ժուշա	Ա.	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Նարեան Գալաննէս	Էփէնար	Բ.	"
Տեղբուն Կուսուֆեան	Էփէնար	Գ.	"
Համբարձում Ս. Արսնանեան	"	Ա.	ԱՏԵՆԱԳՅՐ
Մկրտիչ Սեֆեան	"	Բ.	"
Տէրցեհոյ Աստիճ	"	Գ.	"

ՉԵՌՆՀԱՍՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-պէյ		ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Տ. Կղզիի վարդապետ		"
Յարութիւն Մկրտիչ-Վալի	Էփէնար	"

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Գալաննէս Նարեան	Էփէնար	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Խաչատուր Մարտեան	"	"
Գէորգ Աստուլան	"	"

ՊԱՆՈՒԱՐՈՅ ԳԻՒԱՆ

Բարսեղ Հալանեան	Էփէնար	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Գալաննէս Արնաւորեան	"	"
Ստեփան Փարսաղեան	"	"

ՅԱՐԱՅԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Մկրտիչ Մամիկանեան	Էփէնար	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Մատիէն Արսնանեան	"	"
Նիկողոս Արսնանեան	"	"

ՀԱՄԱՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Աննեքերիմ Մանուկեան	Էփէնար	"
Արսնան Խորասանեան	"	"
Ստեփան Պէլլիկեան	"	"

ԻՐԱՍԱՍՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Մատիէն Եպիսկոպոս Կղզիի		ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Արսնան Պէլլիկեան	Էփէնար	"
Քրիստոսոս Դարարեան	"	"

ՆԱՍԱԶԵՌՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Գէորգ Արմարանեան	Էփէնար	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Տեղբուն Կուսուֆեան	"	"
Օղսէն Խոստարեան	"	"

ԽՄԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՒԱՆ

Կարապետ Խիլանեան	Էփէնար	ԱՏԵՆԱԳՅՑ
Պողոս Պատնասեան	"	"
Աննեքերիմ	"	"

ԱՁԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԱՅ

ՔԱՅՈՒՄ 1877 ԱՄՐՆ

ՆԻՍՏ ԺԲ.

46 ՄԵՊՏԵՄԲԵՐ 1877

ՆԱԽԱԳԱՀ. — ՄՄԵՆ. Տ. ՆԵՐՍԷՍ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՀՍՅՐ
ԱՏԵՆԱԳՅՑ. — ՆՈՒՐԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ (Բ. Ատենապետ)

ԱՁԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

ԿԵՂԵՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ	22. Գէորգ Ստեփանեան	Բ.	Խուկիտար Ս. Կարապետ		
ԵՆԵՂԵՆԱԿԱՆՔ	23. Խաչիկ Մանուկեան	Բ. Պ	49. Մկրտիչ Պաշտպանեան	Բ. Պ	
1. Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-պէյ	Բ.	24. Կարապետ Աղապարեան	Բ. Պ	50. Պողոս Թորոզեան	Բ. Յ
2. Կարապետ Կղզիի Սեֆեան	Բ. Պ	25. Համբարձում Մարտիչեան	Բ.	51. Նիկողոս Արսնանեան	Բ.
3. Մատիէն " Կղզիի	Բ.	26. Միսա Գալաննանեան	Բ.	52. Տրդատ Փարսաղեան	Բ.
4. Արսնան Վ. Ռոբինեան	Բ.	27. Գալաննէս Պողոսեան	Բ.	(Վ. Վիճակ)	
5. Գարեգին " Թաթարեան	Բ.	28. Ն. Մկրտիչեան Տորթոբ	Բ.	Բիւրա Լ	
6. Կղզիի " Արսնանեան	Բ.	29. Պողոս Պատնասեան	Բ.	Գարսի վարա	
7. Խորէն " Կղզիի	Բ.	30. Սարգիս Արքեպիսկոպոս	Բ. 2	53. Արիկ Ռեճեան	Բ.
8. Համբարձում " Գալաննանեան	Բ.	31. Սահակ Արք.	Բ. Պ	54. Գրիգոր Ալիմիկեան	Բ.
9. Գալաննէս " Փարսաղեան	Բ.	32. Սեֆեան Մանուկեան	Բ. Պ	55. Մարտիրոս Յ. Տրիկեան	Բ.
10. Ներսէս " Արսնանեան	Բ.	33. Փէլլիկեան Տորթոբ	Բ. Պ	56. Մկրտիչ Մամիկանեան	Բ. 2
11. Պողոս " Խոստարեան	Բ. Պ	34. Բարսեղ Քրիստոսեան	Բ.	57. Նշան Քարապետեան	Բ. Պ
12. Արսնան Վ. Մարտիչեան	Բ.	35. Յովակիմ Յիւլիանեան	Բ.	58. Ստեփան Խեղիկեան	Բ.
13. Գրիգոր " Արսնանեան	Բ. 3	36. Աստիճ Տէրցեհոյ	Բ. 2	59. Տեղբուն Մ. Կղզիի	Բ.
14. Գրիգոր " Արսնանեան	Բ.	27. Գէորգ Արսնանեան	Բ.	60. Իլիսա Չոլեան	Բ.
15. Խորէն " Պէլլիկեան	Բ.	(Բ. Վիճակ)		61. Յարութիւն Նորասուկեան	Բ.
16. Յարութիւն " Սեֆեան	Բ. 2	Պէլլիկեան		62. Գրիգոր Մարտիչեան	Բ. Պ
17. Գալաննէս " Մկրտիչ	Բ.	38. Աղապարիկ Կղզիի	Բ.	Միլիտարի	
18. Սարգիս " Ստեփանեան	Բ.	39. Արսնան Խորասանեան	Բ.	63. Կարապետ Պ. Պէլլիկեան	Բ. Պ
19. Սահակ " Տ. Մարտիչեան	Բ. 2	40. Բարսեղ Հալանեան	Բ.	64. Յակոբ Կոստանդեան	Բ. Պ
20. ԱՏԵՆԱԳՅՑ		Էփէնար		65. Յակոբ Պ. Նորասուկեան	Բ.
(Ա. Վիճակ)		41. Զարեհ Քրիստի	Բ. 2	66. Տրդատ Կոստանդեան	Բ.
Գալաննան, Կղզիի վարա և		42. Մկրտիչ Քրիստոսեան	Բ. 2	67.	
Գալաննանի Կարա		43. Պողոս Ժամակոչեան	Բ. 2	Պէլլիկեան և Գարսի	
21. Գրիգոր Պէլլիկեան	Բ.	44. Անուշ Մարտիչեան	Բ. 2	68. Յ. Մկրտիչ-Վալի	Բ.
Բ. Բարսեղ Պէլլիկեան	Բ.	Խուկիտար Ս. Խուկ		(Վ. Վիճակ)	
Բ. 2 Բարսեղ Պէլլիկեան և Կղզիի	Բ.	45. Պողոս Պէլլիկեան	Բ.	Գարսի և Տրիկեան	
Բ. Պ Բարսեղ Պէլլիկեան և Կղզիի	Բ. Պ	46. Սեֆեան Մանուկեան	Բ.	69. Գալաննէս Կոստան	Բ. Պ
47. Գրիգորի Քրիստի	Բ. Պ	47. Գրիգորի Քրիստի	Բ. Պ	70. Ստեփան Պէլլիկեան	Բ. Պ
48. Ստեփան Արսնանեան	Բ. Պ	48. Ստեփան Արսնանեան	Բ. Պ		

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՑ. — Ս. Նախագահ, կարեւր է իմանալ պատճառը. ես հարցուցի. ինձ ըստեցաւ թէ զբաժանան պահապանութիւնը պատճառ եղած է :

Ս. ՆԱԽԱԳԱՀ. — Այո՛, կցաւ ըստ որ մինչև իսկ նախկին պահապանի ամենապարզ ծախսը համար զբաժնու չգտնուեցաւ :

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք. ԷՑ. — Զարմանալի է, որ այսօր կարծախառն տրամաբան չկրնանք ընդունիլ հրատարակելու ամենապարզ գրութեան խնդիրն է, որ զբաժնու պահապանութիւնը պատճառ լինի : Պիւսանին կիսուց պէտք եղած պատուէրը տալ որո՞ւ որ անկէ, որպէս զի միւս անգամ այսպիսի բան մը չարտատնի :

ՄԷՐԵՆԻՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՑ. — Ես ալ նոյնը կըրեմ ինչ որ Քրիստոսաւոր էֆէնիսի ըստ. կերելի որ պահպանութիւնը ցրտիչ պաշտօնէն կողմէ եղած է. ուրիշ անգամ չարտատնու համար զիւանին պարտքն է պատճառը փնտելու և առաջն անուշ պէտք եղած ազգարարութիւնն ընկելով :

Է. նախ ամենապարզութեան մասին զխոսողութեան գաղտնի, ես նոյն նախնի հիւանդ ըլլալու պատճառաւ բացակայ էի. և որովհետև Պ. նախ ամենապարզութեան ընդունելութեան պիտի գրուէր, անուշեղով որ նոյն ամենապարզութեան մէջ խօսքերս բողոքովին պլլախոսուած են, սրբապատկարացող զխոսողութիւնս յաւելուլ հիւանդութիւնս ծանոցանող նախկին մէջ : Պիտողագիրքս կարգապէս է թէ և, բայց ամենապարզութեան մէջ չէ անցեր, ապագային մէջ զէջ օրինակ կըլլայ ըստելով : Ես եթէ չեմ սխալիր, նամակիս սկիզբը գրած եմ թէ զխոսողութիւն ընկելով թէ և ժողովը ժամապատճառ ընել չեմ սիրեր, այսու ամենայնիւ զիւանին և ժողովըն յիշարութիւնը հրատարակելով իմ խօսքերուս վրայ. այնքան պլլախոսուէր է որ չըսած խօսքերս գրուած են : Սակայն Պիւսանի էֆէնիսի և ուրիշներ զիւանել տուէր են թէ շատ երկար է, թէ զիւանն ամբողջանել ըսել է, ևն : Թէ և կտեսնեմ ամենապարզութեան մէջ որ Առնապետ էֆ. յանձն

նած լինի Առնապետի էֆէնիսի իմ զխոսողութիւնս նոյն օրուան նախկինը հետ բարդաբանել և սխալներն ամենապարզութեան մէջ ազդել. բայց սա չէ եղած. եթէ պիտի լինի ապագայ նախ մէջ ըսելիք չունիմ :

ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ ԷՑ. — Ժողովն սրտեց, բայց զիս չկրցի նայիլ և պարտքս է ընել այդ բանը : (Այն նախն ամենապարզութեան վերջը պիտի տեսնաի :)

ԻԻԹԻՆԷՆԱՆ Կ. ԷՑ. — Է. նախ ամենապարզութեան 148 կրեւին մէջ, ինձ վերաբերեալ միջոցէպի մը վրայոր խօսելիս ետե, Փա. փաղեան էֆ. ի կարմէ թշնամանք մը եղած է ինձ զէմ ըսելով թէ Խաթիսեան մեզայ զոչեց, պէտք է ներսի իրեն : Ես ալ հերքած եմ իրեն այդ խօսքը. բայց անոր ըրած թշնամանքն ամենապարզութեան մէջ հրատարակուած է և իմ հերքումն ոչ : Կարծեմ թէ ես իմ իրաւունքս նոյն օրն ի դարձ գրի բացատրելու պիտի թէ ամենապարզութեան միջոցին զիս ի կարգ կոչելն թիւրիմացութեան արդիւնք էր, և փառան ալ հասկը նախ յայտնէր ըլլալը խոստացեր էր ամենապարզութեան մէջ շանցել, բայց իր խոստումը զէմ գրած էր ըսի իւր ծանուցեալ անկողնուս սիրտ թեանքն : Ասոր վրայ ելան բարբեցին՝ Առնապետ փառան կը թշնամանեալ ըսելով. և երբ պատասխանեցի թէ թշնամանելու զխոսում չունիմ, Փաղեան էֆէնիսի ըստ թէ մեզայ կզոչէ. ես ալ հերքեցի ըսելով թէ ես չեմ անուր ըսած խօսքս և ի հարկին կամբաստանեմ Առնապետ փառան իր բառաբանողութիւնը : Կազմել որ այս խօսքերս ալ արձանագրուին :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Խոստումնադրութիւն խոսողութիւն, ծանր բաներ են՝ որ կարծածութիւն ամենապարզութեան միջոցին զէմ, մինչդեռ նա հաս չէ. ներքեի չէ այսպիսի բաներ արտասանել անոր բացակայութեան. այլ պէտք է սրտանկ անոր գալուն և պատասխանն անուշ :

Իսկ եթէ իմ խօսքս ըսել է և Խաթիսեան էֆէնիսի մը չէ ըսել, պատճառն այն է որ իւր ծայրն ակար է և իմ զօրեղ. իւր ծայրն

աղնակին մէջ կորսուէր է. փան զի իմ խօսքիս տակն անմիջապէս բարձուիլ կայ գրուած :

Գալով Պափամանեան էֆ. ի այն զխոսողութեան՝ որ Դրդ. նախ ամենապարզութեան մէջ կըրեայ, որ կըսէ թէ «խօսք մ'անելի որ բնու չէ նշանակուած, այն է՝ բանի որ խօսողը սահմանադրութեան հակառակ կվարուի, ինչպէս կարելի է Ն. Սրբազնութեանն՝ սահմանադրութեան անթերի գործադրութիւն պահանջել » : Այս խօսքը չէ ըսած նա. փան զի եթէ ըսած ըլլար, մեր ըստ թիւն չէինք կրնար սրտել, քանի որ այդ խօսքով խօսողն անարատու կըլլայ :

ՔԱՓԱՄԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Փաղեան էֆ. նոր խնդիր կը յարուցանէ. թող գրով տայ, ես ալ պատասխանեմ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Գոր պէտք է զիր տայ. փան զի կամբաստանէր խօսողը :

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՑ. — Փաղեան էֆ. ի ամենին վերջին խօսքին պիտի պատասխանեմ. ըստ թէ ըստ թիւն չէինք կրնար պահել. որովհետև ըստ թիւնը հաւանութիւն կենթադրէ. երեւոյթանին մէկն ըսել է թէ խօսողը սահմանադրութեան հակառակ կվարուի այս ինչ կէտին մէջ. եթէ բարբեցի պէտք ըլլայ այս մասին՝ ամենայն կիցնայ՝ որոնք համակարծիք չեն այն երեսփոխանին, իսկ անոնք՝ որոնք համակարծիք են, կրնան անոր հետ ձայնակցիլ և ըսել թէ սահմանադրութեան հակառակ կվարուի խօսողը՝ երբ մանաւորապէս մէկը կողմնորկին, մանաւոր խօսողին ամենապարզութեան : Եթէ ամենապարզութեան պաշտպանելու և միւսները պատասխող կանգնին, այն ստեղծ խօսողը իր և զատուոր իւր վճիռը կուտայ : « Ըլմա խնդիրն ամենապարզութեան զխոսողութեանց վրայ է. ինչ հարկ տանի միջոցէպի մը տեղի տալ. իւր բանի իւր որ իւր զխոսողութիւնն ընկելու և Պիւսանին կողմէ արձանագրուելու է :

Տ. ՄԱՏՔ. ԵՊՍ. — Եւստաֆեան էֆ. իւրն զիրը չը հասկընալով չի թիւնց, որովհետև Պա. փաղեան էֆ. ի խօսքին վրայ եղած զխոսողը.

թիւնն ոչ Խաթիսեան էֆ. ի և ոչ Մերեմ. Պաղի էֆ. ի խօսքին հետ կապակցութիւն մը չունի : Փաղեան էֆ. ըստ որ եթէ խօսողն զէմ զէմ եղած որ է և անպատասխանութեան մասին լռելիք ընդունած կտեղադրէր. շատ սառայ է այս. իսկ Պափամանեան էֆ. տա կամ նա խնդրոյն համար չէ բնոր թէ խօսողը սահմանադրութեան հակառակ կվարուի, այլ ընդհանուր կերպով, կարծեմ թէ և ոչ մէկ երեսփոխան մը կըրնա զունի զայդ՝ եթէ այս պահուս զայդ քուէի գրուի :

Ուրիշ զխոսողութիւնն ընող չըլլալով, Է. նախ ամենապարզութեանն իւր զխօսողութեանը հանդերձ քուէի գրուեցաւ և Ք. Գ. ՈՒՍԱՆԻՍԷՆԻ Խօսողին :

Ք. Գ. ՈՒՍԱՆԻՍԷՆԻ Խօսողին :

Բացակայութիւն

Առնապետ էֆէնիսի՝ օրինական պատճառաւ բացակայ դանուող քանի մի երեսփոխանաց անունները ծանուցանելով, սրբ են :

- Տ. Խօսքն քնն. Փէշիլանեան
- Յակոբ էֆ. Քաղաղեան
- Գարեգին Սելիփեան
- Անձնական ակարութեան պատճառաւ
- Միհրան էֆ. Պահճեղարարեան
- Ճամբորդութեան պատճառաւ

Նախնակել տուաւ ներկայութեան ստեղծութիւն մէջ :

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք. ԷՑ. — Բացակայից մասին խօսք եղաւ որ պիտի նայուէր թէ որոնք են չեկողները և զիր պիտի զրկուէր անոնց. ինչպէս եղաւ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՑ. — Յանկը պատրաստուած է արդէն. ետքը կտեսնէք :

Խորհրդակցելու եկած այն խնդրագրոյն, որոյ նը պատահին է առաջնորդ կայսրցանել զՊետարս վարդապետ:

Ս'նամ յարգանք

Ի դիմաց Քաղ. Ժողովոյ Ա.Գ. Վ.արչ.

Ա.տեհնապետ Ա.տեհնապետ

Ք. Ս. Կրտսեան Բ. Ք. Քոչոյեան

Ի Պատրիարքարան Հոյոյ

16 Ապրիլ . 77

Տ. ՄԱՍԹ. ԵՊՍ. — Կ'արցնեմ թէ խորհրդի Պետարս վարդապետ դատար տեսնուելով զայսո՞ւ է թէ ոչ. եթէ անյանց էր' ինչո՞ւ բերուեցաւ հաս, և եթէ յանցաւոր' ինչո՞ւ առանց դատաստանի Սերասարի վանքը զրկուեցաւ:

Չայներ — Կիրկեներ հարցումը:

Ս. ՆԱԽԱԳԱՀ. — Այդ հարցման պատասխանն ես պիտի տամ. բայց պտտա՞ծ չեմ դատար հաս հրատարակու տեղեկութիւն տալ. հարցանող երեսփոխանը կրնան զալ առանձինն լսել ինձի պատասխանը:

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք. ԷՅ. — Հարցումը հաս եղաւ. Ժողովին է' բռնէլ' այդ հարցումը. միթէ պէտք չէ որ Ժողովն խնամայ պատասխանն ալ:

Ս. ՆԱԽԱԳԱՀ. — Ըսի թէ հրատարակու չեմ կրնար պատասխանել. ուղղը թող զոյ առանձինն առնու պատասխանը:

Չայներ. — Սրբազանն իրաւունք ունի երբ կրնա թէ հրատարակու չեմ պատասխաններ. ուստի պէտք չէ որ ստիպենք:

Յ.

Գարձնայ Տեղեկագիր Վարչութեան

Վարչութեան Քաղ. Ժողովին եկած յետադայ տեղեկագիրն ալ կարդացուեցաւ:

Վսեմաշուք Ա.տեհնապետ Էֆէնտի

Ա.Գ.Վ.արչին Ժողովոյ

Պատրիարքարան Ժողովն ամուսն կրկու թուա-

կանա առ Ա.Գ.Վ.արչին Ժողովը ուղղած իւր պաշտոնագրովն արդէն յայտնած էր' իւր անդամու կիցներէն երեքին' այն է' Յովսէփեան, Մայգ պուլեան և Ստանիսլան Էֆէնտիներուն հրաժարիլը. և անոնց տեղ նոր ընտրութիւն խնդրած էր, որ ցարդ առկա կը մնայ:

Քաղ. Ժողովն այս անգամ կը փութայ նաև իւր անդամակիցներէն արիչ երեք նորոք հրաժարելոյ' այն է' Վարակեօղեան, Փէշախան Եսեան և Մէլիքեմ-Պալի Էֆէնտիներուն հրաժարագրերն ալ մատուցանել պատկառելի Ժողովոյ, խնդրելով որ բարեհաճի պէտք եղած նորոք ընտրութիւնը փութացնել' Քաղ. Ժողովին պակաս զեց անգամայ տեղը լեցնելու համար:

Ս'նամը յարգանք

Ի դիմաց Քաղ. Ժողովոյ Ա.Գ. Վ.արչ.

Ա.տեհնապետ Ա.տեհնապետ

Ք. Ս. Կրտսեան Բ. Ք. Քոչոյեան

16 սեպտ. 77

Նայնոյն այն տեղեկագրին յարակից յետադայ երեք հրատարակելուն ալ կարդացուեցան:

Ս.մին. Պատրիարք Սրբազան Հոյոյ

Հիւանդութեան միջոցին ասացայ Սրբազան տեանդ 729 թուահամարու և 1 օգոստոս թուականու պաշտօնագիրն, որ Ա.Գ. Վ.արչի ընտրութեան քայքայման արդեանց համեմատ' զիս ի սրտան քաղաքական Ժողովականութեան կը հրախրէր:

Ա.Գ. Վ.արչի զիս այդ վարչական մեծ պաշտօնին կոչելն, մանաւանդ ներկայ փոփոխ պարագայի մէջ, վտառահարտեան այնպիսի նոր ցոյց մ'է առ իս, և իւր բերած պատիւն այնչափ բարձր, որ իմ արժանեացս հետ չեն կրնար համեմատիլ. և որոյ վասն կուզամ իմ խորին շնորհակալիքս մատուցանել ի ձեան Չերդ ամենապատուութեան. ինչպէս նաև այն պատուոյն համար, զոր նորընտիր Քաղ. Ժողովն ընծայած է ինձ' զիս իրեն Ա.տեհնապետ ընտրելով:

Այսով ստիպն, Հոյոյ Սրբազան, որ ինձ ընծայուած այդ կրկին պատիւներուն կարող չեմ արդեամբ պատասխանել. վասն զի վարչական

պաշտօններէ ընդհանրապէս հետի մնալու համար տնեցած յատուկ պատճառներէս զատ, ինչպէս Չերուիդ ամենապատուութեան ալ յայտնի է, այս անգամ մասնաւորապէս անձիս տկարութիւնը ևս կարգելու զիս' յարարական Ժողովականութեան սրաշտօնն ստանձնելով ինձ ակնկալեալ ծառայութիւնը մատուցանել:

Հետևարար կազմուեմ, ամենապատու Տէր, որ շնորհ ընէք ընդունիլ իմ հրաժեշտս և հաղորդել զայն, ի հարկին, առ որ անկ իցէ:

Ներողութիւն կ'անդրեմ նաև յատկապէս հրատարակու յարազմանն համար, որոյ պատճառը վերահաս հիւանդութիւնս եղած է:

Ս'նամ սիրելի Ա.Գ.Վ.արչին անձնուէր և բարձրաշնորհ Տեանդ

31 օգոս. 1877 Խոնարհ ծառայ Մեծարար Ա.տեհնապետ Էֆէնտի Քաղ. Ժողովոյ

Քաղ. Ժողովն անդամակցութենէ բանիցս անդամ բերանայի հրատարական տուած եմ որու որ անկ է, բայց նորա այս հրատարական չընդունելովն յուսացի որ պիտի կարենամ տանիլ այս պաշտօնը և մնայի մինչև հիմա:

Այժմ կը տեսնեմ որ զբողոքներն չը պիտի ներեն Քաղ. Վ.արչին Ժողովոյ նիստերը կանոնաւոր կերպով յաճութեւ. կ'անդրեմ որ ընդունիլ ներկայ զբողոք հրատարականս:

Ընդունեցէր յարգանացս հաւաստիքը Տ. Փէշախան Եսեան

Մեծարար Ա.տեհնապետ Քաղ. Ժողովոյ

Ամուսն 14 թուական նամակիսը ստանալու պատիւն ունեցայ, որով կամիք խնամող Ա.Գ. Վ.արչի ներկայ չի գտնուելուս պատճառը:

Փութամ ներկայիս յայտնել որ այն պաշտօնին կոչուելուս առաջին օրէն, յատուկ նամակու չի կրնալ ընդունել իմացուցած եմ Սրբազան Պատրիարք Հոյոյ, զոր այս առթիւ ևս հառապակցով:

Ս'նամ յարգանք Ք. Գարակեօղեան 16 սեպտ. 77 Բերայ

ԱՏՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Ժողովը կ'ընէ որ արդէն երեք հրատարական կային Քաղ. Ժողովին. հիմա արիչ երեք ալ կուզան կ'իմանան և կ'ըլլան ընդ ամենը վեց. թէ որ զխոտորութիւն ընող կայ, թէ որդէ մէջմէ անգամ խօսք կուտամ, եթէ ոչ' կ'ըլլեմ ամենապատու զիս անին' որ առաջին երեք հրատարակու համար ցանկ պիտի պատրաստար, հիմա վեցի համար պատրաստէ: Ուստի նախ հրատարականները բռնէի կ'ընեմ:

Անմիջապէս երեք հրատարականները բռնէի զբռնելով ընդունուեցան Ժողովին:

Որոշուեցաւ Ա.տեհնապետոյ դիւանը հրատարակու որպէս զի Քաղ. Ժողովին հրատարակու վեց անդամայ տեղ նորերն ընտրուելու համար ըստ կանոնի երկարատիկ ընտրելուց ցանկ մը բերէ:

Դ.

Գարձնայ Տեղեկագիր Վարչութեան

Վարչութեան Քաղ. Ժողովին եկած յետադայ տեղեկագիրն ալ կարդացուեցաւ:

Վսեմ. Ա.տեհնապետ Էֆէնտի Ա.Գ.Վ.արչին Ժողովոյ

Ա.Գ. Վ.արչութեան Ուսումնական խորհուրդն միացեալ թաղերու մէջ Ուսումնարանի հաստատութեան օգտակարութիւնն ու պէտքը յայտնելով, կառաջարկէ Վարչութեան' որ Վառ-գարաի թաղին սրեալ Պէշեան Մայր վարժարանն իր կեդրոն' ուսումնարանի վերաճուի չորս թաղը միացնելով, անոնց արդի կանոնադրու ուսումնարանի երեսական վիճակը հոգալով և միանգամայն նախակրթարանները պահելով միւսայն թաղերուն մէջ: Ուսումնական խորհուրդը կառաջարկէ նաև Սահմանադրութեան ոգուցն համեմատ' այս կարգի ուսումնարաններն իւր ուղղակի հսկողութեանը տակ առնուլ, առանց բարեկարգութեան ու մատակարարութեան հոգը յանձնել թաղականաց մէջէն ընտրեալ սրժանաւոր անձանց, և իւր կողմէ յատուկ տու կարգել սահմանեալ ծրագրին համեմատ

ուսմանը ընթացքին հակելու համար, նախնային դատարանաց ընտրութիւնն ու վարչութիւնն իրեն վերադարձել:

Քաղ. ժողովն այն առաջարկութեան օգտակարութիւնն ու կարեւորութիւնը ճանշնալով և նկատելով որ այս խնդիրն՝ որ նախորդ Ռուսական խորհրդներէն ալ յուզուած և մինչև ցայսօր անգործադրելի մնացած է, իւր կարեւորութեանը շափ ձեռնարկութեան մասին իւր դժուարութիւններն ունի, և նկատելով որ Ազգ. ժողովն արդէն դատարարութեան ընդհանուր խնդիրն իւր վիճարանութեան ներքե տաւ ըլլալով, այս խնդիրն ալ իւր յարակից դատարարութեան խնդրոյն՝ Ազգ. ժողովոյ որոշման քուէին կը կարօտի գործադրութեան ենթարկելու համար, հարկ անհրաժեշտ համարեց զայն իւր պարագու ներքին բերել յառեան Ազգ. ժողովոյ, և յանձնել նորո տը շարքութեան և տնօրէնութեան:

Մնակը յարգանք

Ի զիմոց Ա. Ազգ. Վարչ. Քաղ. ժողովոյ

Ա. Կանադայից Ա. Կանադայեան Մ. Արիստակես Ա. Քոչիկեան

16 Սեպտ. 1877

Ի Պարիզըրմի. Հոցոց

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Ղրւանական թերութիւն մը կը շնորհեմ ասոր մէջ. ասիկց քանի մը նիստ տալ՝ չեմ յիշեր քանիքորք նիստին մէջ էր, ժողովն դատարարութեան Ղրւանի տեղեկագրին եզրակացութիւններն ընդունելու ատիւ նախորդ Ռուսական խորհրդներէն եկած բոլոր այն առաջարկութիւններն որ Վարչութեան կրտսերներէն, որոշեց յղել Վարչութեան ի գործադրութիւն: Հեռակայն այս թուղեր և միացման խնդիրն ալ որ նախորդ Ռուսական խորհրդոց կողմանէ առաջարկեալ է, Վարչութեան ձեռնհասութեան ենթարկեալ է արդէն: Այս խնդիրը շատ հին է, Սահմանադրութեան հաստատութենէն՝ այն է 1863-64 թուականէն ի վեր Ռուսական խորհրդոց կողմանէ առաջարկեալ է, և վարչութիւնը կրնայ ո՛րքինեւ ասանց հասնել կողատ ըլլալու, եթէ թաղերը վարանին

իրենց մէջ կեդրոնական վարժարան մը հաստատուել:

Բայց այս տեղեկագրին մէջ կէտ մը կայ նկատելի. կրտէ թէ Ռուսական խորհուրդը կողմնոր անմիջական հսկողութիւն ընէ Ղրւան գործի վարժարանին վրայ, դատարաններն ինք զնէ վերցրնէ: Ասի սահմանադրութեան խնդիր է, և ես ասելի յառաջ երթալով կրտեմ թէ սահմանադրութեան խնդիր ալ չէ, այլ մեր բարոց և սովորութեան հակառակ՝ նոր խնդիր մ'է. ուրիշ բան է՝ որ երբ թաղ մը կհրաժարի իւր իրաւունքէն, վարչութեան կրնայ զայն անխնամ չը թողելու համար իւր անմիջական հսկածութեան ասի առնուլ. իսկ երբ թաղը չի հրաժարի այդ իրաւունքէն՝ չեմ հասկընար թէ ի՞նչպէս կրնայ Ռուսական խորհուրդը միջամտել: Այս կան այնպիսի սրբազաններ՝ որոց մէջ Ռուսական խորհուրդը պիտի միջամտէ և սահմանադրութեան ալ տուած է իրեն այդ իրաւունքը: Իսկ եթէ վարչութիւնը պիտի թէ ժողովը բան մը ըսէ այս կէտին համար, կհամիմ որ նախապնդութեան երթոց այս կէտը միայն. այն է՝ Ռուսական խորհրդոց իրաւասութեան սահմանի խնդիրը. վասն զի աստիճանն որ է վարժարանաց միացուցման կէտն, արդէն լուծուած և վարչութեան յանձնուած է ի գործադրութիւն, ինչպէս պահ մը յառաջ ըսի: Բայց ես կառաջարկեմ որ նախաձեռնութիւնը որոշուի թէ երբ անխնամ թաղեր գտնուին և Ռուսական խորհրդոց կարօտին, այն ատեն Ռուսական խորհուրդը թաղ ուղղակի ինք խնամէ, դատարան կամ անտեսը դնէ վերջնէ, ևն: Վերջապէս՝ թաղ. և Ռուսական խորհրդոց մէջ լուծուելիք կէտ մ'է այս: Ազգ. ժողովը չըսէր Ռուսական խորհրդին թէ մի միջամտանք, երբ թաղ. խորհուրդն ու ինք համաձայնուած են:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Փախաղան կ'իջնալի ըսածին պէս ես ալ կը գործնանամ թէ ինչօր հաս կուգայ վարժարանաց միացուցման խնդիրը՝ մինչդեռ ժողովն ընդունած և յղած է Վարչութեան ի գործադրութիւն: Ռուսական Վարչութեան կրնայ զայն գործադրել: Իսկ վարժարանաց հսկողութեան կէտին դաւով կրտեմ թէ

Ռուսական խորհուրդն արդէն հսկողութեան իրաւունք ունի:

S. ՄԱՏԹԷՆՍ ԵՊՍ. — Ես կկարծեմ թէ Վարչութիւնը շատ խնամախոսութեամբ ընթած է հաս այս խնդիրը. վասն զի Ռուսական խորհուրդը նոր բան մը կուզէ. այն է Վերջնական Վարչութարանը կեդրոն ընել. դրամական հոգը թաղին վրայ ձգել և բարոյական հոգն իւր վրայ առնուլ. ես չեմ կրնար զիմանալ որ մայր թաղին մէջ իր դրամական տեսչութիւնը վարելու կարող անձինք կը գտնուին, բարոյականն ալ վարելու կարող անձինք չգտնուին: Վարչութիւնը գիտնալով զայս՝ միայն սկզբունքին լուծմանը համար հաս ընթած է խնդիրը. բոլոր ազգին համար չէ այն կեդրոնը՝ վար կուզեն ընել. թաղերը միանալով ալ չկրնար ըլլալ:

ՄԵՐԵՏԵՄ-ԳՈՒՂԻ Տ. ԷՑ. — Վարչութեան ընթած այն տեղեկագրին մէջ գիտաւորացիս Ի. Ս. Ռուսական խորհրդոց պաշտօնին սահմանն ընդարակելու մասն է որ աչքիս զարկաւ. անշուշտ արօգտակարութիւնը անտեսելով ընթած է Վարչութիւնը: Իրաւ է՝ որ երբ թաղի մը ձեռքէն ար վարժարանին հոգը կտանուս, նայն թաղը կը հրախրես առաջինն քիչ հոգուր: Ասի շատ բընական է. բայց որչափ ալ մեր գէմ խօսինք չարկաւ Ռուսական խորհուրդն ալ բացատրութիւններ ունի տալու այս մասին: Ռուսիս ես կառաջարկեմ որ հաս չը խօսուի այս նիւթին վրայ, այլ յղենք այն նախապնդիչ զիմանին՝ սրան անկէ. հոն թաղ խօսուի և Ռուսական խորհրդոց բացատրութիւններն ալ առնուելն եսն հաս գոց:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Բայց սրբախնամ ժամու մը պէտք է յղել առ առաւելն մինչև մէկ ամիս պատասխանը բերելու համար:

Չայներ. — Եստ աղկ:

Անմիջապէս քուէի գրուելով ընդունուեցաւ վարչութեան այն տեղեկագրին յղել Ղրւան արակաթեան զիմանին ամսօրեաց պայմանաժամու:

Յ.

Հարցապետական Ժանուար Կիլևոսի

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Ժամը 9 գնաց. դեռես Օրակարգին չանցանք. կառաջարկեմ որ աստիճան միւս գործադրութիւնը մնան առ այժմ, և օրակարգը ձեռք առնուր:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՑ. — Տակաւին քանի մի գըրեր կան կարդացուելու. ժողովին կհարցնեմ, եթէ կուզէ կ'իջուր առ այժմ և կանցնինք Օրակարգին:

Չայներ. — Մնացեալ թղթոց ամիսօրեաներն ըսէք՝ որ տեսնենք թէ մնալիք խնդիրն ե՞ր:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՑ. — Նախ կիցիկի ժողովին վրայոք հարցապետութիւն մը կայ Նաղարթի Կ. Ի կողմէ:

Երկրորդ՝ փոխանարդ տէր Հօր խնդրոյն վրայոք նայնպէս հարցապետութիւն մը կայ մէկ երկու երեսօտիսանաց կողմէ. ամիս Օրակարգին չեա կ'իմանայ:

Երրորդ՝ Պարթոյի թաղեցոց կողմէ հանրապիր մը կայ, որ աստիճ բոլոր կարտունակէ Տէլիթեան Կարտուեա անուն դատաստելին ղէմ:

ՊԱՌՆԱՍԵԱՆ Պ. ԷՑ. — Ստիպողական խնդիրներ չեն ասանք. կրնանք թաղու և անցնիլ անմիջապէս Օրակարգին:

ԵՈՒՍՈՒՑԵԱՆ Տ. ԷՑ. — Ես ալ նոյն զիտողութիւնը պիտի ընեմ, արդէն փոխանարդ տէր Հօր խնդրոյն վերաբերեալ հարցումն օրակարգին հեա կ'իմանայ ըսիր. կրնան միւս երկուքը, սրբ եթէ Վարչութեան յղուելու խնդիր են, բաւական է որ միայն կարդացուին և ասանց վիճարանութեան յղուին:

Եստ ֆեան Կիլևոսի առաջարկութիւնն ընդունուելով, նախ՝ Երկրորդ Նաղարթի Կ. Ի կողմէ մատուցեալ յետագայ հարցապետութիւնը կարդացու եցաւ, որ է

«Ազգային Ժողովը սակէ առաջ Սոյ կաթն-
 դիկտին կողմէ եղած ինչ ինչ սպորինի առա-
 ջարկութիւնները մերժած և խնդիրն ազգային
 վարչութեան վերադարձուցած էր ի պարտու-
 պատշաճ գործադրութիւն : Հետեւապէս ազգ-
 վարչութիւնն այս մասին Սոյ կաթնդիկտին
 հետ բանակցութեան սկսած էր : Լսուեցաւ թէ
 Տ. Մկրտիչ կաթնդիկտս իւր վերջնական պա-
 տասխանը տուած է այս մասին . սակայն ինչ է
 այս պատասխանը . Մկրտիչ կաթնդիկտս ազգին
 կամայ համակերպելով յանձն առած է վարել
 իւր պաշտօնը թէ ոչ , անյայտ կմնայ : Սոյոյզը
 սա է միայն որ Արիկիոյ ժողովուրդը , Արիկիոյ
 ազգային գործերը բողոքովին լքուած են Մկր-
 տիչ կաթնդիկտին կողմէ . Սոյ վանքին դռնե-
 րը քոյ . և կաթնդիկտսը Մարաշի մատակոյ
 Քէրիան գիւղը առանձնացած ասն մը մէջ կը
 բնակի , կաթնդիկտսի անունը պահելով վրան ,
 բայց առանց իւր բարձր սրաշտասան պարտու-
 բութիւնները կատարելու :

Սրբ' հարկ կտեսնեմ խնամալու թէ ինչ
 եղաւ Ազգ . Վարչութեան բանակցութեան ար-
 դիւնքը Սոյ կաթնդիկտին հետ , և ազգ. վար-
 չութիւնն ինչ միջոց և տնօրէնութիւն ի գործ
 դրաւ Արիկիոյ ժողովրդեան սպառնացող այս բա-
 րայական շարեաց առաջն ասնելու և այս ոչրա-
 լի վիճակին վերջ մը տալու համար :

Ն. Թանգոզ

16 Սեպտ. 1877

Սոյն հարցադնդուձն անմիջապէս բռէի դըր-
 ուելով՝ ընդունուեցաւ յղել Վարչութեան խա-
 ղեկագործութիւն :

Չ.

Հանրագիր Գարթալի թաղեցոյ

Գարթալի թաղեցոյ Հանրագիրն՝ որ սա-
 տիկ բողոքելով Տէվլէթեան Կարապետ անուն
 դասատուն դէմ , տնօրէնութիւն կիսողէր .
 նայնպէս որոշուեցաւ յղել հաւ վարչութիւնն
 ի պարտաւարտշաճ տնօրէնութիւն :

ՕՐԱԿԱՐԳ.

Ա՞

Քնտրութիւն Կատակոս Մասնաժողովոյ

ԱՏՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Ինչպէս որ գիտէք ,
 անցեալ նախն փոխանորդ տէր Հօր դէմ եղած
 ամբաստանութեան խնդրոյն նկատմամբ երկու
 կէտ կար՝ որ նախաձեռնով ընդունուեցաւ . առա-
 ջին՝ նկատառու . և երկրորդ՝ Վարչութեան
 յղուի թէ ոչ՝ ազգային ժողովոյ մէջ նայուի .
 նկատառու ընդունուելէ ետեւ , Ժողովը որոշեց
 նաև իր մեծագոյն մասին բուհովն որ հոս դա-
 տական մասնաժողովոյ մը ձեռքը նայուի այս
 խնդիրը . բայց քանի որ խնդիրը հոս պիտի նա-
 յուի , և որովհետեւ Ժողովը գիտնալ պէտք է թէ
 ինչ են այդ կազմակերպ Մասնաժողովոյ քննու-
 թեան յանձնակերպ կէտերը , պարտաւոր դա-
 տեցի զիս Ստեփան Կիլիսիոյ ամբաստանողիւրը
 ձեռնհասութեան դիւանին դուրել որպէս զի ,
 ժողովոյը նախապէս որոշած երկու կէտերը աչ-
 քին առջև ունենալով ըստ կանոնադրութեան
 հակիրճ տեղեկագիր մը բերէ այդ ամբաստանու-
 գրոյն պարտական կէտերուն վրայ , վասն զի
 միայն այդ կերպով կարելի է միճարանութեան
 հիմ մը ունենալ . — սոյն նպատակաւ 8 օր ա-
 ռաջ գրեցի ձեռնհասութեան դիւանին առեւտ-
 պեա Խօրէն Սրբազանին՝ որ տեղեկագրեն : Թէ
 և իւր ընկերները ժամադրեր են այսօր գալու և
 տեղեկագիրը պատրաստելու . (Եղնիկ վարդա-
 պեա . — բայ յինէն) . սակայն Խօրէն սրբա-
 զան չէ եկած , թերևս բանաւոր պատճառ մը
 ունեցաւ չգալու . որով տեղեկագիրն ես մնա-
 ցած է : Ուստի յառաջիկայ նախն թողով այս
 խնդիրը , Արեւելն նայինք :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս . ԷՖ . — Խօսք կուզեմ ,
 նախաքննիչ դիւանէն տեղեկագիր գոյ ըսելը
 խնդիրը նորէն վիճարանութեան տակ ձգել է .
 բայց անցեալ նախն ֆիլիճարանութիւնը գոյուե-
 ցաւ և դատական Մասնաժողովի մ'ընարու-
 թեան համար զիւանին կողմէ ընտրուեցաւ ցանկ
 մը բերելու որոշում արուեցաւ . սեր է այդ
 ցանկը :

S . ՄԱՏԹ . ԵՊՍ . — Արդարեւ , տեսնոր
 երեսփոխանք , չարժէր որ սասնկ խնդիր մը մեր
 ժամերը գրուէ , և ես իսկ բեմի ելած առեւտ
 կցուիմ որ պարտաւորուած եմ խօսիլ այսպիսի
 նիւթի մը վրայ՝ որ մեր շրջանակէն դուրս է և
 որ իւր ըսծուած առած ըմիցած է : Այս այնքան
 ճիշդ է որ անցեալ նախն երբ մեր Առեւտարեան
 Կիլիսիոյն կանոնադրութիւն ի ձեռնին այն յօդու-
 ածը մէջ բերաւ , որոյ համեմատ կգատուին մի-
 այն Պատրիարքն ու Վարչութեան Կրօն , և
 Քաղ . ժողովներն , ես էի որ բեմի ելայ և մաս-
 նաժողովի մը կազմութիւն առաջարկեցի : Թէ-
 պեա և նոյն միջոցին Մէրեթ-Պուլի Կիլիսիոյ
 ելաւ իմ այս առաջարկութեանս դէմ խօսեցաւ՝
 առարկելով թէ նախ ամբաստանագրին նկատառ-
 ման վրայ պէտք է խօսինք , սակայն և այնպէս
 Ազգ . ժողովը որոշեց յատուկ մասնաժողովի մը
 քննութեան յանձնել փոխանորդ տէր Հօր դէմ
 եղած ամբաստանութիւնները : Մինչև իսկ մաս-
 նաժողովին կազմութեան կերպն ալ որոշուեցաւ
 և կանոնադրութեան Դրդ . յօդուածը մէջ բերուե-
 լով՝ ընդունուեցաւ որ անոր տրամադրած եղա-
 նակին համեմատ Մայր դիւանը սրբագրելի
 ցանկ մը բերէ : Ուստի կգործանաւ երբ ոչսօր
 Առեւտարեան կողմանէ որիւ կերպ կյայտարա-
 բուի և կմեկնուի ժողովին նախորդ որոշումը :

Շատ անգամ խօսք կըլլայ թէ Ժողովը գործ
 չտեսնէր . ահա կտեսնեմ որ այսօր ալ միեւնոյն
 վիճակին մէջ կգտնուինք . կցուիմ և դատնապէս
 կցուիմ որ այսպիսի խօսքերով աւելորդ ժամու-
 վաճառութեանց տեղի կարուի : Սոյոյզ է որ
 երբ սակէ առաջ Քաղ . ժողովոյ հրաժարման
 խնդիր մ'ունէինք , ընդունուելէ առաջ նախա-
 քննիչ դիւանին դնայ , բայց միճարանութեան
 հիմ մ'ունենալու համար գնայ . իսկ ներկայ
 խնդրոյն մէջ միճարանելու նիւթ մը չունինք ,
 որպէս զի նախաքննիչ դիւանին տեղեկագրոյն
 կարօտէ ինք : Այնչոյն ըսածներս սոյոյզ չեն ,
 թող առեւտարիւ կիլիսիոյն խօսի , թող գիտ-
 ցողները խօսին և բացատրեն ինչպէս ըլլալը :

ԱՏՆԱՊԵՏ ԷՖ . — Ներկեցի . ես արդէն
 ինչ որոշումներ որ առած էր Ժողովը , գանձի

խնդրոյն . նախաձեռն կայ վարչութեան չյղե-
 լու այս խնդիրն . բայց դատաւարութեան ձեռն
 անարդ է . նայնպէս և ի դատ դրուելիս կէտերն
 անարդ մնացած են . ես այս մասին երբ կտնտա-
 դրութեան ճկրդ . յօդուածը կյիշեցնէի անցեալ
 նախն , ըսող եղաւ թէ Դրդ . յօդուածն ալ կայ .
 նոյն իսկ Պատրիարքան Կիլիսիոյ ըստ թէ իւր ամ-
 բաստանագրին ձեռն եթէ տղկի չէ , թող գրեն
 այն ձեով՝ ինչպէս որ կպահանջուի , և ես ըս-
 տորագրեմ : Ուրեմն պէտք է ընդունիլ , որ այդ
 ամբաստանագրոյն մէջ անկանոնութեան կէտեր
 ալ կան :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս . ԷՖ . — Ես այդ խօսքն որ
 ըսի , քուէնն առաջ էր . Ժողովը իւր բուհովը բն-
 դուեց իմ ամբաստանագրիս . ուստի անոր վրայ
 այլ ևս խնդիր չմնայ :

[Արմուկ և յուզում]

ՄԷՐԵՏԵՄ-ԳՈՒԼԻ Յ . ԷՖ . — Կարծեմ թէ
 այսքան յուզում այս կէտին վրայ աւելորդ է .
 ես հակառակութիւն մը չեմ նշմարեր . վասն զի
 դատական մասնաժողով չկազմուի ըսող չկայ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս . ԷՖ . — Ինձի հրաւիրողիւր
 գրեած էր , յորում Օրակարգ նշանակուած է
 Քնտրութիւն Կատակոս մասնաժողովոյ : ուրիշ բան
 չենք մտիկ ընել :

Սոյն պահուն հակառակութիւնը և արմուկն
 սոյն ատիճանին հասան , որով տտեւական հան-
 դարաւթիւնը խանգարեցաւ , Ժողովը առեւտ-
 պեաին համար մեծագոյն մասամբ վստահութեան
 քուէ տուաւ : Ուր ուրեմն Սրբազան նախագահ
 գանձակ նիստ առաջարկեց , ունկընդիր ժողու-
 վուրդը դուրս ելաւ , և Ն . Սրբաղնութիւնն իւր
 ազդու ազդարարութիւններովը հազիւ կրցաւ յուզ-
 ման առաջն տանալ , և հանդարտութիւնը վե-
 բաճատատաւել Մասնաժողովոյ կազմութեան ո-
 բոյման վրայ դրանքն համաձայնեցնելով : Առե-
 նապեա կիլիսիոյն ալ կրկին և կրկին յայտա-
 բարելով թէ իւր նպատակն երբէք փոխ . Հօր
 ի դատ կոշտիլը արգիլել չէ եղած , և թէ

Ստեփան Լիվնաթի ահրատամադիրը Իրա-
զիւանին զրկելով իւր միակ զխաւարութիւնն՝
անոր մէկ նշմարած դատաւարական անկանոն
կէտերը զտեւէր, աւաջարկեց որ անմիջապէս
ձեւանարկուի Գաս. մասնաժողովը ընտրու-
թեան. սա պայմանաւ, որ պաշտօն արուի ա-
նոր՝ փոխ. Հոր գէժ իրրեւ ազգային պաշտօնի
գէժ ինչ գանդատ և ահրատամաթիւներ կան՝
աւանց ազգային իրաւասութեան սահմանէն եւ-
նելու՝ քննէ և տեղեկագրէ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Կրողրեմ այդ պայ-
մանին գէժ, Ժողովն իմ ահրատամադիրս ըն-
դունամ. և բաւ այնմ քննութիւնը որոշած է :

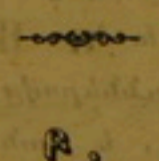
Տ. ՅՈՎԷ. ՔԷՆՅ. ՄԿՐԵԱՆ. (Պ. Փ.)
— Կինդրեմ Ժողովն, որ հանդարտի ի փու-
թաց դատական մասնաժողովը կարգել նախըն-
թաց նախն որոշման համաձայն :

Ժողովն, նախընթաց նախն որոշման հա-
մաձայն, խնդրեց դատական մասնաժողովը
ընտրելուց ցանկը, և զիւանը ներկայացուց
հետեւեալը .

Գարեգին վրդապ.	Թաթարեան
Ներսէս	Ս. Սրանեան
Ապրօ	Լիվնաթի
Մկրտիչ	Քիւրքճիկանդեան
Սենեքերիմ	Մանուկեան
Ա. Բիկ	Ունձեան
Ստեփան	Պէյիկճեան

Արքայան նախադասն անմիջապէս բուէի
զրաւ այն ցանկն, սին որ միաձայնութեամբ
ընդունուեցաւ Ժողովն :

Յետոյ ժողովն Սրահարգին անցաւ :

Հաշուէլիս Կեղր. սնտակի
ԱՏԵՆԱԳԵՏ ԷՖ. — Վարչութիւնը քանի
մ'անգամ է որ կղիւն Ժողովս և կղիւն որ

Հաշուէլիս խնդիրն արդարապէս կարգադրուի :
Պէտք է գիտնալ որ առանց Պիւտճի վարչու-
թիւն քաղցրեւ ազգէն առանց կրակի շոգենաւ-
րուէցնել ըսել է : Ուստի հարկ է որ Ժողովն
որ յառաջ իւր որոշումը փութացնէ պիւտճի
մասին. բայց արդէն ժամանակն ուշ ըլլալով չԸ
գիտեմ թէ այսօր եթէ վիճարանութիւն բանաւք,
պիտի կրնա՞մք աւարտել զայն :

ՔՕԼՕԼԵԱՆ Ա. ԷՖ. — (Առնն. Քար. Ժոյ՛յ)
Նախ և առաջ պէտք է գիտնալ որ եթէ նիւսիւր-
նէ Պիւտճի խնդիրը վիճարանութեան գնէք,
Քաղ. Ժողովն անկարող է բացատրութիւն մը
տալ կամ որոշարանել Պիւտճն՝ ինչպէս որ
պէտք է. փոսն զի նախորդ Քաղ. Ժողովն է
այս պիւտճին բերողը, և մեր տեղեկութիւն
չունինք անոր վրայ և չգիտենք թէ մեր նախոր-
դըն ի՞նչ հանգամանայ մէջ ներկայացուցած է
զայն :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Պիւտճին վրայ
մէկ երկու նիստ առաջ ընդարձակ ասեմարա-
նութիւն մը ընելով հասկըցուցած եմ արդէն
թէ պիւտճի խնդիրը զխաւարապէս պաշտօնի-
կց թշուկայ խնդիրն է. այն պատեն ըսի թէ
պաշտօնիկց համար ցանկ մ'աւ պիտի բերեմ,
զոր ահաւասակ կներկայացնեմ . . .

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Պաշտօնիկց թու-
չակին մանրամասնութիւնն ուղեցինք : ս՞, ր է,
ինչո՞ւ չբերուեցաւ ցարդ :

ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ ԷՖ. — Եկած է արդէն. երբ
Ժողովն ուղէ՛ կներկայացնեմ :

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — (Իւր ներկայա-
ցուցած ցանկը կարդարով)

ՄԷՐԵԷՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՖ. — Պաշտօնիկց
խնդիրը Վարչութեան ամենէն կարեւոր մէկ
խնդիրն է. առանկ Ժողովն փակուելու միջո-
ցին կարելի չէ մէկէն ի մէկ որաւել : Փափու-
եան Լիվնաթի առաջարկեց որ պաշտօնիկց թու-
չակին մտաւ քուէի դրուի. և իւր ներկայացու-
ցած ցանկը կարդաց : Ս. յալլաի երեսփոխաններ

կան՝ որ արդի թիւանին ալ չի՛շ կրեանեն ժա-
մանակիս սըսթեան նայելով : Առանց վար-
չութեան կարծիքն առնելու կարելի չէ մէկէն
ի մէկ որոշում ընել : Եւ որովհետեւ վարչու-
թիւնը կըսէ թէ այսօր չեմ կրնար բացատրու-
թիւն մը տալ. ուստի թող մնայ յառաջիկային,
որպէս զի վարչութիւնն ալ իւր կարծիքը բերէ :

ՔՕԼՕԼԵԱՆ Ա. ԷՖ. — Պիւտճին կառու-
վարութեան մը կենսական խնդիրներէն մէկն է .
ամեն կառավարութեան մէջ իւրարանջիւր ճիւղ
իրեն պիտոյրն ինք կներկայացնէ Խորհրդարանին.
այսպէս է սովորութիւնն Եւրոպական ազգաց
մէջ. խորհրդարանն ալ տեսնելով որ եկամու-
տը չի՛շ է, այսչափով կամ այնչափով բուսակա-
նանալու ես կըսէ և կանցնի. իսկ մանրամաս-
նութեանց վրայ խօսք չըլլար, վասն զի այնպիսի
կէտեր կան՝ որ ընդհ. Ժողովը մէջ չեն իս-
տաիր : Գաղով ներկայ Պիւտճին, մեր նախոր-
դը բերած է զայն հանդերձ տեղեկագրով մը,
որուն վրայ մեր տեղեկութիւն չունինք ըսի. և
եթէ այսպէս Փափուեան Լիվնաթի առաջար-
կութեան վրայ քննութեան ելնենք, շատ եր-
կար կտեսնէ. բայց վարչութիւնը չկրնար սպա-
սել, վասն զի անտուին նեղն է, չէ նէ մէկ
կարէ տալու է վարչութեան այն զորութիւնն՝
որով կարենայ ստակ ճարել կրցածին չափ.
միւս կողմ հրատարակ վարչութիւնն՝ որ իւր կար-
ծիքն ալ բերէ Պիւտճի մասին :

Կեղրակացնեմ թէ կամ պէտք է ստակ ճա-
րելու միջոց մը գտնել, և կամ արսօծութիւն
տալ վարչութեան՝ որ ինք միջոցը գտնէ :

ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ Օ. ԷՖ. — Վարչութեան
առեւտարեալը Ժողովն արտօնութիւն կազէ
ժողովրդին զբարանէն ստակ խլելու ինչ միջոց-
ներ կան նէ ի գործ դնելու համար. իսկ ծախ-
քը չափաւորել չարդէր. ժողովորդն արդէն ծա-
նոր արոց տակ է. իմ կարծիքս է ծախսը սակ-
սեցնելու մասին շատ արտօնութիւն տալ, իսկ
ստալքն աւելցնելու մասին բնաւ արտօնութիւն
չտալ : Գաղով Եւրոպական ազգաց մէջ աւ-
զբարմաններու սովորութեան, զոր Քաղեան
Լիվ. յիշեցուց, մեր սահմանադրութիւնն ալ

պաշտօնեթիւնը բաշխած է. Փափուեան
Լիվ. ի կարգացած ցանկը գիտնալու փրա-
բերեալն է. զոր սահմանադրութիւնը քանի մի
ճիւղերու բաժնած է. և այդ ցանկն՝ որ անձի
վրայ չէ շինուած, իրարանջիւր ճիւղին քանի՞
զբաղիր պէտք ըլլալիւր կտանանէ : Ուստի ես
կառաջարկեմ որ Փափուեան Լիվ. ի ներկայա-
ցուցած ցանկն՝ որ քանի մը երեսփոխանաց
խորհրդակցութեամբը շինուած է, քուէի դրուի
և սեթ օրէն նիստ մ'ալ ընելով՝ Պիւտճի խոն-
դիրը լուծուի լիմոց : Կարծողներ կան որ չեթէ
մանրամասնութեանց մէջ մանունք՝ վարչու-
թեան իրտուէրը կապուած կըլլանք. ընդհա-
կառակն որչափ քոնթրոլի տակ ըլլայ ամեն բան
այնչափ աղէկ է. Եւրոպական ազգաց մէջ ալ
արձր ժողովները կառնանեն իրենց կառավա-
րութեան պիւտճէն. թերեւս հոգար անգամ
կարգայինք կոսողոց մէջ որ Թարապիս քոն-
սուլթոյի մը նորադրութիւնն ընելու համար բար-
լըմէթներու վիճարանութեան նիւթ ըրած են
զայն :

ՆՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Յ. ԷՖ. — Կըստիմ որ Օ-
րակարգին ամենէն կարեւոր խնդիրն առեւտին
փակման ժաման կհանգիսի, և որովհետեւ սուղ
է ժամանակը, քննենք ուրեմն խնդիրը գործ-
նական կէտէն :

Այս խնդրին վրայ խօսողները զանազան
գիտողութիւններ ըրին. ինչպէս նաև Քաղ.
Ժողովը Ստեւտուեան ալ իւր կարծիքը յայտ-
նեց այս մասին : Այս ամեն գիտողութիւնե-
րն աշտարակեան առեւելով սա կատանեմ որ
Ա. Գ. Ժողովը պիւտճէ մը եկած է ներկայ սու-
մանադրական տարւոյն համար, որուն 4—5
ամիսներն անցած են արդէն. թէ նախորդ
վարչութիւնը հրածելալի միջոցին հաղիւ կրցած
է զայն բերել. և թէ երեսփոխան գիւսարութիւն-
ներ կան՝ որոնք կարգելու կանանաւոր պիւտճէ
մը շինել :

Ս. մենամեծ խնդիրն ըտտ իս ժամանակիս զը-
բանական արտօնիւրի անձկութիւնն է. այսպի-
սի վիճակի մը մէջ ոչ միայն մասնաւոր անհատ-
ներն, այլ և ազգերն անգամ իրենց ծախքերը
կղեղնէն : Պարձնական ընթացք մը բռնելու հա-

մար կյանքը թէ՛ Փափաղեան Լ.Ֆ. ի ստաջար-
կութիւնը և թէ՛ ներկայացեալ Արամէն վար-
չութեան, որպէս զի նկատողութեան առնու,
և կարեկի եզրած խնայողութիւններն ընկելով՝ այս
ստորաւան պիւտան չինէ։ Ամենայ այն խնդիրը
թէ կրնայ վարչութիւնը նոր տարրք մը սահմա-
նել, ասորակցոյ շիւղ թէ՛ ո՛չ. և երբ անանկ գի-
ճակի մէջ գտնուի՝ որ ազգէն կամուտը տուրք մը
սահուլ ուզէ, որքէն սրտոնութիւն արուած է ի-
րեն և ազգ-տուրքը սահմանուած, հետեապէս
ամեն անհատ պարտական է մասնակցիլ ազգային
ծախուց իւր տուրքը վճարելով։

Գարգ Ազգ. ժողովոյ գումարման խնդրոյն՝
ուզող կայ որ 3 ամիս գաղար ըլլայ. Օգոստն է-
Ֆեյնտին 8 օրէն նիստ կառաջարկէ։ Իսկ ես կա-
ռաջարկեմ որ այսօրվոնէ մէկ ամիս միջոց որո-
շտի գումարման, և ոսյն միջոցին մէջ վարչու-
թիւնը պէտք եղած պատրաստութիւնները կու-
տարելով պիւտան բերէ, և յատաջիկայ նիստին
առաջին խնդիր ըլլայ այն. իսկ անկէ ետե Ազգ.
Ժողովն անցնի Աստախարակութեան խնդրոյն։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅԾ. — Ըստ որում ժամանա-
կըն անցաւ և պիտի գոցենք ատեանը, պէտք է
յաջորդ նստին օրն արտել։ Երկու առաջարկու-

թիւն կայ արդէն այս մասին. Օգոստն Լ.Ֆ. 8 օ-
րէն Ժողովը գումարել կառաջարկէ Արամէն
խնդիրն արտելու համար։ Այսին՝ այս առաջար-
կութիւնը բաւէ պիտի դնեմ, ով որ 8 օրէ-
գումարում կընդունի ձեռքը վեր իերցնէ։

21 ձեռք համարուեցան։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅԾ. — Իսկ Երասիֆեան Լ.Ֆ.,
կառաջարկէ ամիսէ մը գումարել Ժողովն՝ այլ
պայմաւ որ ներկայացեալ պիւտան Փափաղե-
ան Լ.Ֆ. նախի առաջարկութեամբ այժմէն Ար-
չութեան յղուի իւր կարծիքը բերելու համար.
ո՛վ էր այս առաջարկութիւնը կընդունի՝ ձեռքը
վեր վերցնէ։

14 ձեռք համարուեցան։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅԾ. — Ուրիշն Ժողովոյն ո-
րոշումն է 8 օրէն յաջորդ նիստը գումարել։

Ատեանը գոցուեցաւ ժամ 10 քառորդ անցնե-
լով։

ԱՏԵՆԱՊԵՏ

Հ. Ս. Արամէնեան

ԱՏԵՆԱՊԵՏ

Նուրեան

Ահաւասիկ Մէրեմ-Գուլի էֆէնտիի
դիտողութեանց գիրը։

Վսեմաշուք Ատենապետ էֆ.

Ազգային ժողովոյ

Հիւանդ և հետեաքար այսօրուան
նստէն բացակայ մնալու հարկադրեալ ըլ-
լալս ծանուցանելով, կաղաչեմ նաև որ
ատենագրութեանց վերաբերեալ յետա-
գայ դիտողութիւնքս նկատողութեան առ-
նուլ բարեհաճիք։ Թէ և շատ անգամ
պատահած է որ իմ խօսքերս ճշդիւ ար-
ձանագրուած չեմ գտեր ատենագրու-
թեանց մէջ, մասնաւորաբար վերջին ժա-
մանակներս, բայց չուզելով ժողովս ժա-
մովաճառ ընել, նոյն իսկ ներկայ դըս-
նուած օրերս լռութիւն պահած եմ։ Իսկ
այս անգամ այնպիսի ծանր պարագայի մը
մէջ ըրած խօսքերուս վրայ է խնդիրը,
զորմէ անկարելի է լռութեամբ անցնիլ,
մասնաւոր թէ՛ իմ չըսած խօսքերս դըր-
ուած են իմ բերանս, չեմ գիտեր ինչ
պատճառաւ. թերևս նոյն պահուն ժողո-
վոյ մէջ տիրած յուզման պատճառաւ նօ-
թերը չիտթած ըլլան գիւանադպիրք։
Բայց ես իմ ըրած դիտողութեանցս ու
սրբագրութեանցս ճշդութիւնը բոլոր պաշ-
տօնակիցքս վկայ կ'կոչեմ և Ձեր վսեմու-
թեան արդարախոսութեանն ալ վստահ եմ
որ ատենագրութեանց ընդունելութեան
առթիւ իմ դիտողութիւններս ալ ժողովին
կներկայացնէք։

Նիստ Գ. երես Գ4 սիւնակ Ա. —
խօսքս թերի է և սխալ և հինգերորդ տո-
ղէն սկսելով պիտի ըլլար այսպէս։ «Եթէ
պաղ արեամբ նկատեմք իրերը, գիւրին
կլինի մեզ հասկնալ որ, եթէ Ս. Պատրի-

արքն անակնկալ կերպիւ հրածեշտ տալով
կձգէ կերթայ, և մեք պատգամաւորու-
թիւն մը կղրկեմք որ դրեթէ ժամ մ'ամ-
բողջ թախանձելով պաղատելով Ն. Սըր-
բաղնութիւնը վերադարձնել կը յաջողի,
այդ երկար միջոցին մէջ այնպիսի խօսքեր
անցած կրնան ըլլալ, որ բնականաբար Ն.
Սըրբաղնութեան սիրտը կ'յուզեն։ Արդ՝
այսպիսի յուզեալ վիճակի մէջ երբ Ն.
Սըրբաղնութիւնը հոս վերադառնալով յան-
կեցծ սրտէ կ'խօսի մեզ, իւր խօսքերուն
ողւոյն և խմատին պէտք է ուշ դնեմք
աւելի. շիտակն ըսելու համար ես Ատե-
նապետ փաշային խոհեմութենէն չէի ըս-
պասեր որ Ն. Սըրբաղնութեան խօսքը բա-
ռերու նշանակութեամբ մեկնելու երնէր,
մինչդեռ մեր Ս. Նախագահն այնպիսի գե-
ղեցիկ փորձեր տուած է ազգ և ժողո-
վուրդ վարելու մասին որ շատ գիւրին չէ
նորին չտի արժանաւոր մէկը գտնել այս-
պիսի փափուկ ժամանակի մը համար։ Ս.
Հայրն արդարև ըսաւ թէ՛ կամ իստիս իսկ
բէ՛ + և կամ Երէ՛ + շէ՛ որ երբեմ, բայց մի-
անգամայն ըսաւ թէ՛ «քանիցս յորդորեցի
և խրատեցի Ձեզ որ Ազգ. ժողովոյ մէջ
կախ չընէք, զիրեար նախատելու և սլա-
խարակելու միտումներէ հեռի կենաք,
ևն.» որոցմէ յայտնապէս կ'հասկցուէր
թէ՛ խօսքիս մտիկ ըրէ՛ք ըսելով, իրարու
հետ սիրով և եղբայրաբար վարուեցէ՛ք,
համաձայնութեամբ գործեցէ՛ք և վէճե-
րու տեղի մի՛ տաք, ըսել կուզէր, և ասի
իրը պայման կ'գնէր. ուստի Ս. Հօր խօս-
քերն ուրիշ կերպիւ պէտք չէ հասկնալ։
Մեր Պատրիարք նախագահն այն ներսէս
Սըրբաղնն է, որ Սահմանագրութեան
հաստատութենէն ի վեր հաղարար փոր-
ձեր տուած է սահմանագրականութեան

որոյ կենդանի վկայքն եմք ամենքս ալ, միթէ այսօր յանկարծուստ փոխուեցան Ն. Սրբազնութեան անձն ու սկզբունքը, որ փաշան իբր հակասահմանադրական մեկնեց նորա խօսքը: Այսու ամենայնիւ փաշան ալ մեղադրելու չեմք, վասն զի Ն. Վսեմութիւնը տեսնելով որ Ս. Հայրն առանց իւր նախագահական աթոռին վրայ բողմելու յսանկայս կխօսի ժողովին և ինքն այս ծանր պարագային մէջ յանուն ժողովոյ պատասխանելու հարկին տակ կը դանուի, բնականաբար ինքն ևս յուզուելով, կրնայ քիչ մը չափազանցած ըլլալ զգացնել ուղեւով Ս. Պատրիարքին որ եթէ իւր պայմանը սահմանադրութենէ շեղիլ կնշանակէ, ոչ ժողովէս կրնայ ընդունուիլ և ոչ Ազգէն: Բայց արդէն այս երկու բարձրաստիճան անձանց արժանիքն ըստ մեզ կասկածի տակ չեն կրնար դրուիլ և երկուքն ալ անհրաժեշտաբար պէտք են մեզ: Կարծեմ որ իմ բացատրած կերպովս թիւրիմացութիւնը կվերնայ և ընդհանուր յուզումն այլ ևս կհանդարտի»:

«Իսկ գալով Քաղ. ժողովոյ հրաժարականին Ազգ. ժողովէս ընդունուելու խնդրոյն, չեմ կարծեր որ Ն. Սրբազնութիւնն իրաւունք ունենայ վշտանալու և իւր հրաժարականին հետ զայն ի կշիռ դրնելու, վասն զի արդի փափուկ պարագայից մէջ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականը բոլորովին տարբեր նշանակութիւն և արդիւնք կունենայ . . . »:

Երբ Ս. Նախագահն այս կէտին ընդմիջեց խօսքս ըսելով, «դու ալ խօսք մը տակ չընողներէն մին ես, քանի անգամ յորդորեցի դքեզ ևն.» կարճ պատասխան մ'ունիմ, որ բնաւ չէ նշանակուած ա-

տենադրութեան մէջ, որ հետեւեալն էր, «Շնորհ ըրէք, Հայր Սրբազան, խօսքըս շարունակելու, թերևս այդ մասին ալ գոհացուցիչ բացատրութիւններ գրանուին իմ խօսքերուս մէջ»:

Նմանապէս խօսքիս շարունակութիւնըն ալ, որ նոյն երեսի Բ. սիւնակին վերջէն կսկսի, այսպէս էր: «Կաղաչեմք Ս. Պատրիարք Հայրը որ Քաղ. ժողովոյ հրաժեշտին վրայ չվշտանայ. Քաղ. ժողովըն իւր հրաժեշտին հետեանց վրայ սա վստահացուցիչ բացատրութիւնը կրնայ տալ թէ՛ «ինձ յաջորդելիք մարմինը Ս. Պատրիարքին և Համադումար գիւանին համաձայնութեամբը պատրաստելի ցանկէ մը պիտի ընտրուի, որով ընտրելի ժողովականք թէ՛ Ս. Նախագահին և թէ՛ Ազգ. ժողովին վստահութեանն արժանի և վարչական գործերն հոգալու ձեռնհաս անձինք պիտի լինին», և իրաւացի ալ է, Բայց եթէ Ն. Սրբազնութիւնը խիստ մեծ վստահութիւն ունի հրաժարեալ ժողովականաց ձեռնհասութեան՝ վրայ, գժուար չէ իրեն համար անոնցմէ ուղածն ընտրելեաց ցանկին մէջ դնել տալ, և մենէ ո՛վ պիտի զլանայ Ս. Պատրիարքին ուղած միքանի արժանաւոր անձինքն իրեն ժողովական տալու»:

«Այս բացատրութիւններէն յետոյ՝ դառնալով Ս. Հօր մեզ վերագրած յանցանաց, ըստ իս պէտք է որ արդի պարագային մէջ ամենքս ալ անխտրաբար ընդունիմք մեր բաժինը և խոստանամք անոնցմէ հեռի մնալու: Ես իմ և իմ բարեկամացս համար՝ հանդիսապէս կը խոստանամ տւասիկ որ, եթէ այսուհետև պատահի երբէք որ Ս. Հօր իրաանելը

կէտ առ կէտ գործադրել անկարելի ըլլայ մեզ, նոյն իսկ մեզ յանձնուած պաշտօնին գլխէն կքաշուիմք, առանց արգելք և գժուարութիւն պատճառելու գործոյն կամ անոր գլուխն անցնողներուն գէմ: Եւ կյուսամ որ եթէ ամենքն ալ այսպէս վարուին, գժուարութիւնք ըստ ինքեան

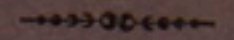
կլուծուին: Ուրեմն կաղաչեմ Ն. Սրբազնութիւնն որ շնորհ ընէ ելնել բաղմիլ իւր նախագահական աթոռին վրայ, ինչպէս կբաղձայ և կակնկալէ իւր ազգասիրութենէն ժողովոյս ամբողջութիւնը:

Բերայ 22 Յւ. 77

Յ. Մշկակ-Պոլի

ԱՐԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԾՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1 . Խորէն	Եղիակ .	Մխիթարեան	Ա . ԱՏՆԱԳԵՏ
2 . Յակոբ	Վարդ .	Փարսադեան	Ա . ԱՏՆԱԳՊԻՐ
3 . Աթանաս	ԲՆԻ	Գաղթայեան	
4 . Արիստակէս	»	Գաղթայեան	
5 . Գարրիկէլ	Ա . Գ . Բ .	Զիշէրճեան	
6 . Գէորգ	»	»	Բ . ԱՏՆԱԳԵՏ
7 . Գրիգոր	»	»	
8 . Զարարիա	ԲՆ .	Իզնատիտեան	
9 . Իզնատիտ	Ա . Գ . Բ .	Մանավեան	
10 . Խաչատուր	ԲՆ .	Տ . Գարրիկէլեան	Բ . ԱՏՆԱԳՊԻՐ
11 . Մկրտիչ	»	Ե . Ե . Երէցեան	
12 . Միքայէլ	»	Գ . Վարժապետեան	
13 . Յովնանէս	Ա . Գ . Բ .	Մկրեան	
14 . Պետրոս	ԲՆ .	Փարսադեան	

ՔԱԶՄՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

1 . Աւետիս	ԷՊ .	Քարտեան	Ա . ԱՏՆԱԳՊ
2 . Էլիսա	»	Զայեան	Բ .
3 . Մատթէոս	»	Ալթրանեան	Ա . ԱՏՆԱԳՊԻՐ
4 . Գէորգ	»	Քրքճճեան	Բ .
5 . Արէլ	»	Կիւրղէնեան	
6 . Գէորգ	»	Փանոսեան	
7 . Ենալբ	»	Տէմիրճիպաշեան	
8 . Մարտիրոս	»	Միւհէնտիտեան	
9 . Յակոբ	»	Զօպանեան	
10 . Յարութիւն	»	Յրնալբեան	
11 . Յարութիւն	»	Թիւրապեան	
12 . Արիստ	»	Աշնանեան	
13 . Ռաբէն	»	Գրիգորեան	
14 . Ստեփան	»	Պէլլիկճեան	

ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

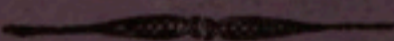
1	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
2	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
3	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
4	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
5	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
6	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
7	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
8	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
9	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
10	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
11	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
12	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
13	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
14	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
15	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
16	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
17	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
18	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
19	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
20	ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՄԵԾԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՍԵՏՈՒԿԵՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՑ ԵՄԷՈՒՅ ՅԱՏԿԱՆԵԱԼ

Կը ծախուի ի Դիւանատան Գաորիարքարանի, և Ղալթիոյ Յ
Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ բանկայը և Հայ գրադանատոց քով:

